

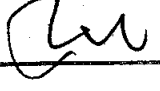
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Lezgin BOTAN

Van Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Millî Eğitim Bakanlığı, Gençlik ve Spor			
Esas Komisyon	İçişleri			
Tarih:	20 Mart 2017		E.No: 2/1676	
Yen. Uzm.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek.
	AB	K.D.	K.T.	
TBMM BAŞKANI				

TBMM	
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ	
20	20 Mart 2017
Numara:	

TBMM	
GENEL EVRAK	
20 Mart 2017	
No:	119619

GENEL GEREKÇE

Ortadoğu ve Mezopotamya'da yaşayan halklar arasında mevsimsel dönüşümün yaşanmasını ve doğanın yeniden canlanmasını ifade eden Newroz / Nevruz, 4500 yıldan bu yana her halkın kendi geleneksel pratiklerine göre kutladığı bir bayramdır. Kelime anlamı olarak "Yeni Gün" anlamına gelen bu bayram halklar arasında Noruz / Newroz / Nowruz / Naurız / Nevruz ve Sultan-ı Nevruz gibi çeşitli isimlerle anılmaktadır. Buna bağlı olarak her yıl 21 Mart geldiğinde baharı selamlamak amacıyla başta Kürtler olmak üzere Farslar, Afganlar, Kırgızlar, Türkler, Azeriler, Özbekler, Kazaklar vs. birçok halk tarafından kutlanmaktadır. Dolayısıyla Kürtler 21 Mart Newroz Bayramı'nı Kürt coğrafyasında kitlesel olarak meydanlarda kutlarken Anadolu'da da Türkler birçok bölgede bu bayramı Sultan Nevruz, Yaz-Başı, Kuzuayı, Mart Dokuzu vs. isimlerle kutlamaktadırlar. Çünkü en nihayetinde Newroz Bayramı, zor iklim şartlarına karşı insanoglunun verdiği mücadeleden galip çıkmasını simgelemektedir.

21 Mart Newroz Bayramı başta Türkiye'de olmak üzere tüm dünyada Kürtler tarafından büyük bir coşkuyla kutlanagelen önemli bir gündür. Kürt kültür tarihinin önemli bir parçası olan Newroz Bayramı'nın, Kürtlerin ataları olarak kabul edilen Gutiler tarafından da tapınaklarda "Yeni Gün" anlamına gelen "Zagmuk" adıyla kutlandığı bilinmektedir. Bu kapsamda Zagmuk bayramında da Newroz Bayramı'nda olduğu gibi düzenlenen törenlerde ateşler yakılırdı ve bununla birlikte kral halkın arasına girerdi. Tarihi kaynaklara bakıldığında bu bayramın Gutilerden sonra Hurri, Mitanni, Med, Kassit ve Urartularda da sürdüğü, aynı şekilde Zerdüşlükte de görüldüğü anlaşılmaktadır. Bunun yanında birçok halkın birlikte yaşadığı coğrafyada Bahai ve İran takvimlerine göre yılın ilk gününü temsil eden Newroz adına yazılı olarak ilk defa ikinci yüzyılda Pers kaynaklarında rastlanmaktadır.

Ortadoğu halkları tarafından farklı ritüellerle kutlanagelen Newroz Bayramı'nın beslendiği birçok mitolojik hikaye mevcuttur. Bu nedenle 21 Mart Newroz Bayramı Kürtler için Demirci Kawa'nın halka eziyet edip katleden Zalim Dehhak'a karşı baş kaldırarak direnmesiyle Kürtlerin özgürleşmesi efsanesine dayanmaktadır. Yine Orta Asya'da yaşayan Türklerin mitolojisinde ise Ergenekon denen yerde uzun yıllar mahsur kaldıktan sonra Türklerin kurtuluşlarını ifade eden bir gündür. Buna rağmen Newroz Bayramı, Kürtleri inkar politikası kapsamında uzun yıllar yasaklanmıştır. Bunun sonucunda Newroz, Anadolu Türkleri arasında hızla unutulmaya yüz tutarken Kürt açısından ise ulusal varlığın bir parçası olarak zor şartlar altında kutlanmaya çalışılmıştır.

Ülkemizde yasaklamalara bağlı olarak 1990'lı yılların çatışmalı sürecinde 21 Mart'lar ölümlere ve trajedilere sahne olmuştur. Özellikle onlarca kişinin hayatını kaybettiği 1992 Cizre Newroz kutlamaları hâlâ hafızalardaki tazeliğini korumaktadır. Bugün de Newroz Bayramı'nın yasaklandığı yerlerde büyük olayların yaşanmasına ve yurttaşlarımızın yaralanmasına, hatta yaşamlarını yitirmelerine şahit olmaktayız. Buna karşın Newroz Bayramı'nın yasaklanmadığı yerlerde ise yurttaşlarımızın Newroz'u tamamen bir festival havasında kutlayabildiklerini görüyoruz. Bu nedenle Newroz Bayramı'nın yasaklanmasının insanlarımızı gerilimden ve acıdan başka bir şey getirmediği uzun yıllar tecrübe edilmiştir.

Dolayısıyla Newroz Bayramı üzerinden sürdürülen yasaklamaların yurttaşlarımızın bu bayramı bir festival havasında kutlamasını engellemektedir.

21 Mart Newroz Bayramı; baharın gelişiyle doğanın canlanarak yaşamın bereketlenmesini simgelediğı için bugün birçok Ortadoğı ülkesinde resmi bir bayram olarak kutlanmaktadır. Bu nedenle 21 Mart, Türkiye’de de başta Kürtler ve Türkler olmak üzere tüm halkların birlikte festival havasında kutladığı bir barış ve kardeşlik günü olabilir. Newroz Bayramı’nın özgürce kutlanması halkları bir araya getirip kaynaştıran bir çimento vazifesi de göreceğı için 21 Mart’ın resmi bayram olarak kabul edilmesi önemli bir adım olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 – 21 Mart gününün ülkemizde birlik, kardeşlik ve barış duygularıyla milyonlarca insan tarafından kutlanması nedeniyle 21 Mart'ın Newroz Bayramı olarak kutlanması amaçlanmaktadır.

Madde 2 – Yürürlük maddesidir.

Madde 3 – Yürütme maddesidir.

**Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Teklifi**

Madde 1 – 2429 sayılı kanunun ikinci maddesinin C ve D fıkraları aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“C) 1 Ocak günü yılbaşı tatili, 1 Mayıs günü Emek ve Dayanışma Günü, 21 Mart günü Newroz Bayramı tatilidir.

D) Ulusal, resmi ve dini bayram günleri ile yılbaşı günü, 1 Mayıs günü ve 21 Mart günü resmi daire ve kuruluşlar tatil edilir.”

Madde 2 – Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 – Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.